

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Нормування, організація і оплата праці»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність - 051 Економіка
Освітня програма Економіка підприємства
Рік навчання 2023-2024, семестр 8
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор курсу

Старший викладач кафедри економіки
Коваленко Лариса Вікторівна

Контактна інформація
лектора (e-mail)

chaykalv@ukr.net, (viber,WhatsApp, Telegram)

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2973>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

У межах дисципліни викладаються теоретичні, методичні та прикладні питання, пов'язані з організацією праці, яка є об'єктивною необхідністю й невід'ємною складовою трудової діяльності людини. Головною метою навчальної дисципліни є формування у майбутніх спеціалістів розуміння основ організації праці в сучасних умовах, використання форм та систем оплати праці

Навчальна дисципліна забезпечує формування ряду фахових компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Програмні результати навчання (ПРН):

3.Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

12.Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

13.Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

18.Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

21.Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуде певні програмні результати, а саме

Інтегральну компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1				
Тема1. Нормування, організація праці: сутність, зміст, мета і завдання.	2	Аналізувати місце дисципліни в фаховій підготовці. Знати основні поняття , напрямки , елементи	Опитування у вигляді есе з основних теоретичних питань	5
Тема2. Методи вивчення трудових процесів та витрат робочого часу	2/4	Підготовка, проведення та обробка результатів спостережень. Аналіз здобутих результатів.	Здача практичної роботи. Розв'язок задач	10

Тема3. Методи розрахунку норм праці та нормативні матеріали	1/4	. Сфера використання методів розрахунку норм праці. Розрахунок норм на основі витрат робочого часу та режимів роботи устаткування.	Здача практичної роботи. Розв'язок задач	10
Тема4. Становлення і розвиток організації праці.	1	Розуміти етапи становлення організації пр. та її сучасний стан	Опитування	10
Тема 5. Економічна і соціальна ефективність удосконалення організації праці	2/2	Розрізнити резерви та фактори удосконалення орг. пр. Знати алгоритм розрахунку плинності кадрів та вміти застосовувати його для розв'язку прикладних задач (опрацювання роботи алгоритму на практичних задачах)	Здача практичної роботи. Розв'язок задач Опитування	10 5
Тема 6. Дослідження та раціоналізація трудового процесу	1/2	Вміти аналізувати структуру та окремі елементи труд процесу	Опитування	5
Тема 7. Стимулювання праці на підприємстві.	2/2	Розрізнити види та класифікацію стимулів праці; вміти обирати стратегію стимулювання праці	Опитування	5
Тема 8 Організація професійної підготовки робітничих кадрів.	2/2	Розуміти особливості підготовки та перепідготовки спеціалістів. Вміти розраховувати явочну та облікову чисельність робітників на підприємстві	Розв'язок задач	10
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Модуль 2				
Тема 9. Дисципліна і мотивація праці	3	Розрізнити принципи моралі та правові норми. Дослідження системи орг пр Знати та вміти застосовувати методики аналізу і визначення рівня орг.пр. (опрацювання роботи методики на практичній роботі та задачах	Опитування	10
Тема 10. Управління організацією праці на підприємстві	2/2	Застосовувати знання для оцінки управління організацією праці. Знати етапи орг. аналітичної роб. та методику аналізу і визначення рівня організації праці	Опитування Здача практичної роботи	10
Тема 11. Політика доходів і регулювання оплата праці	4/4	Розуміти методи формування споживчих бюджетів. Знати та вміти застосовувати їх для розв'язку задач (опрацювання роботи методики на практичній роботі та задачах)	Здача практичної роботи	10

Тема 12. Планування праці та заробітної плати	2/4	Аналізувати методи регулювання ОП. Вміти проводити обчислювальні експерименти з обробкою й аналізом результатів	Виконання та здача практичної роботи. Розв'язок задач..	10
Тема 13. Міжнародний досвід використання програм регулювання організації і оплати праці	2	Розуміти сферу діяльності МОП (використання дитячої та примусової праці, гідна праця для жінок та чоловіків, економ. Та соціальний розвиток тощо.	Опитування	10
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Всього				70
Екзамен			Тестові, теоретичні питання, задачі	30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Дедлайни визначені в ЕНК. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час самостійних робіт, тестування та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній on-line формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	Заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бабенко А.Г., Бондаревська К.В. Нормування праці: навчально-наочний посібник для студентів денної та заочної форм навчання. Вид. 2-ге, доп. - Дніпропетровськ: Дніпропетровська державна фінансова академія, 2021. 158 с.
2. Бичин В.Б. Організація і нормування праці: підручник Київ: Компрінт, 2017.
3. Віноградська О.М. Організація праці менеджера. Харків: ХНАМГ, 2018. 190с.
4. Данюк В.М. Організація праці менеджера. Київ: КНЕУ, 2016. 272 с.
5. Дикань В.П. Маслова В.О. Організація процесів виробництва на підприємстві та нормування праці: підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Харків: УкрДАЗТ, 2020. – 431с.
6. Ділові ігри, виробничі ситуації та практичні завдання з навчальної дисципліни «Управління персоналом Харків, 2017. 108 с.
7. Єгоршин О.П. Організація праці персоналу. Харків, 2020. 320 с.
8. Крушельницька О.В. Організація праці. Житомир: ЖДТУ, 2017. 355 с.

Допоміжні

9. Енциклопедичний словник: соціально-трудова сфера: 100 термінів і понять під заг. ред. Мельника С.В. Луганськ, 2005. 168 с.
10. Калина А.В. Організація і оплата праці в ринкових умовах (аспекти ефективності. Київ: МАУП, 2015.
11. Коваленко Л.В. Сутність стратегії підприємства. Розвиток біоенергетичного потенціалу в сільському господарстві: матеріали доповідей VII-го Міжнародного науково-практичного семінару (м. Київ., 11 – 12 лютого 2022 р.). К: Видавництво «Наукова столиця», 2022. 70-71с.
12. Коваленко Л.В., Шевченко К.А. Трудова міграція в Україні. Сучасна соціально-економічна система: парадигма, завдання і тенденції у 2-х частинах. Ч.2. С. 91-36. наук. Праць, наук.ред. В.С. Лукач Ніжин, 2018. 196-198с.
13. Коваленко Л.В. Шляхи покращення якості трудового життя колективу. Економічний вісник університету. лютий 2020.
15. Пілявський В. І. Організація праці на робочому місці як засіб ефективного використання потенціалу підприємства. *Агросвіт*. 2021. № 20.
16. Оплата праці в сільськогосподарському виробництві. Аврамчук О.А., Балан О.Д., Вітвіцький В.В., Лузан Ю.Я., Павленко В.В., Шкільов О.В. Київ: Центр «Агропромпраця», 2020. 464 с.
17. Оплата праці в сільськогосподарському виробництві. Київ: «Агропромпраця», 2019. 464 с.
18. Петюх В.М. Управління персоналом. Київ: КНЕУ, 2020.

19. Уманська В.Г., Школьна Д.Р. Особливості організації контролю та нормування праці в умовах ринкової економіки. Економіка і суспільство. Мукачівський державний університет. Вип. 9. 2017. С. 935—939.
20. Щекин Г. Організація і управління. Київ: МАУП, 2012. 832 с.

Інформаційні ресурси

21. Законодавство України. Вебсторінка. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>.
22. Державна служба статистики України. Вебсторінка. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
23. Міністерство соціальної політики України. Вебсторінка. URL: <http://www.msp.gov.ua>.
24. Міністерство економіки України. Вебсторінка. URL: <http://www.me.gov.ua>.
25. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Вебсторінка. URL: <http://www.agro.me.gov.ua>.
26. Національної служби посередництва і примирення. URL: www.nspp.gov.ua
27. Федерація роботодавців України. Вебсторінка. URL: <https://fru.ua>.
28. Федерація роботодавців АПК та продовольства України. Вебсторінка. URL: <http://fr-agro.org.ua>.
29. Український НДІ «Укראгропромпродуктивність». Вебсторінка. URL: <http://uapp.kiev.ua>.